

25.3.2020

17/627/2020

Kohdennetun nuorisotyön osaamiskeskuksen tehtävät vuosien 2020–2023 aikana

1. Osaamiskeskusrakenne

Opetus- ja kulttuuriministeriö hyväksyi 5.3.2020 nuorisolain (1285/2016) 19 §:n nojalla nuorisoalan osaamiskeskusten valtionapukelpoisuuden vuosien 2020–2023 väliseksi ajaksi. Valtionapukelpoisuus myönnettiin kuudelle hakijalle.

Osaamiskeskus vastaa osaamisalansa kehittamisestä ja edistämisestä valtakunnallisesti. Se myös tuottaa, kokoaa ja jakaa tietoa osaamisalansa kohderyhmästä, toimintaympäristön tilanteesta ja tarpeista, sekä nuorisopolitiikkaan liittyvistä asioista, niin nuorisoalan toimijoille ja yhteisöille kuin opetus- ja kulttuuriministeriölle.

Osaamiskeskuksset muodostavat rakenteen, jonka avulla opetus- ja kulttuuriministeriö johtaa, yhteen sovittaa, kehittää ja luo yleisiä edellytyksiä nuorisotyölle ja -politiikalle valtionhallinnossa.

Osaamiskeskusrakenteen lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriön nuorisotyön ohjausjärjestelmään kuuluvat aluehallintovirastojen nuorisotoimet sekä lakisääteiset valtion nuorisoneuvosto ja arviointi- ja avustustoimikunta.

2. Osaamiskeskustoiminnan painopisteet vuosille 2020–2023 ja yleiset edellytykset

Valtakunnallinen nuorisotyön ja -politiikan ohjelma 2020–2023, joka hyväksyttiin 19.12.2019, sisältää seuraavat painopisteet osaamiskeskustoiminnalle:

1. Nuorisotyö kunnassa
2. Nuorisoalalla toimivien järjestöjen tilannekuva ja vaikuttavuus
3. Osallisuus ja vaikuttaminen
4. Kohdennettu nuorisotyö
5. Digitaalinen nuorisotyö
6. Nuorisotyö kouluissa ja oppilaitoksissa

Osaamiskeskukset on valittu painopistekohtaisesti.

Jokaisen painopisteen sisällä tulee läpäisevästi ottaa huomioon sukupuolten tasa-arvo, yhdenvertaisuus ja kaksikielisyys. Osaamiskeskusten suomenruotsalaista nuorisotyötä koordinoidaan Nuorisotyö kouluissa ja oppilaitoksissa -painopisteen osaamiskeskuksessa.

Osaamiskeskukset toimivat opetus- ja kulttuuriministeriön tavoiteohjauksessa.

Osaamiskeskukset toimivat vuorovaikutuksessa aluehallintovirastojen nuorisotoimien kanssa.

Osaamiskeskuksella on riittävä valmius ja osaaminen osallistuakseen oman painopisteensä alan eurooppalaisen ja kansainvälisen yhteistyön kehittämiseen yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa.

3. Kohdennetun nuorisotyön osaamiskeskuksen tehtävät vuosille 2020–2023

Tavoite 1	kehittää nuorten työpajatoiminnan ja etsivän nuorisotyön sisältöjä, erityisesti nuorten päihteiden käytön ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi sekä mielenterveyden tukemiseksi
Tulosodotus	toiminta vahvistaa nuorten yksilöllisen elämänhallinnan ja toimijuuden ohjausta jatkopoluille pääsemiseksi; toiminta on kattavaa ja laadullista tietoa on saatavilla
Keskeisimmät toimenpiteet	1. tuetaan alueellista koordinaatiota: verkostoituminen, vertaiskehittäminen, tiedontuotanto ja hyvien käytäntöjen jakaminen;
	2. kehitetään esimiestyötä (tuki osaamisen ja työssä jaksamisen kehittymiselle): verkostotapaamiset
	3. kehitetään valmennuksen ja ohjauksen osaamisen lisäämistä koulutuksilla
	4. vahvistetaan toiminnan laatua, tuodaan esille tuloksia ja vaikutuksia: koulutukset, materiaalit, tutkimukset ja selvitykset
	5. kehitetään päihde- ja pelihaittojen ehkäisyn osaamista: koulutukset ja materiaalit
	6. kehitetään mielenhyvinvoinnin osaamista: koulutukset ja materiaalit
Mittarit	toteutuneet toimenpiteet, palautteet
Alustava aikataulu	2020 - 2023
Tavoite 2	vahvistaa nuorten työpajatoiminnan ja etsivän nuorisotyön yhteistyötä ohjaamojen ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa
Tulosodotus	yhteistyö ohjaamojen ja muiden yhteiskumppaneiden kanssa on sujuvaa ja tukee nuoren etenemistä jatkopoluille
Keskeisimmät toimenpiteet	1. sidosryhmäyhteistyön kehittäminen: toimijoiden yhteistyö ohjaamojen kanssa
	2. sidosryhmäyhteistyön kehittäminen: oppilaitokset, opinnollistaminen
	3. sidosryhmäyhteistyön kehittäminen muut tahot
Mittarit	toteutuneet toimenpiteet, palautteet
Alustava aikataulu	2020 - 2023
Tavoite 3	vahvistaa aikalaisätoiminnan koordinaatiota ja osaamista
Tulosodotus	toiminta on koordinoitua ja toimijat osaavat tukea nuoria
Keskeisimmät toimenpiteet	1. perehdyttäminen aikalaisätoimintaan ja koulutukset (kouluttajakoulutus)
	2. materiaalien päivitys ja viestintä

Mittarit	toteutuneet toimenpiteet, palautteet
Alustava aikataulu	2020 - 2023

4. Rahoitus

Osaamiskeskustoiminta rahoitetaan valtion talousarvion momentilta 29.91.50 (rahapelitoiminnan voittovarot nuorisotyön edistämiseen).

Osaamiskeskus hakee valtionavustusta kullekin toimintavuodelleen opetus- ja kulttuuriministeriön ohjeiden mukaisesti. Valtionavustus myönnetään opetus- ja kulttuuriministeriön ja osaamiskeskuksen yhdessä sopimiin tehtäviin. Arviointi- ja avustustoimikunta tekee asiassa esityksensä.

Myönnetyn avustuksen käyttöaika on 12 kuukautta. Avustuksen määrää harkittaessa ottaa opetus- ja kulttuuriministeriö nuorisolain 19 §:n mukaisesti huomioon osaamiskeskuksen tehtävät ja toiminnan laadun sekä yhteiskunnallisen vaikuttavuuden, ja arvioi edellä mainittuja seikkoja valtioneuvoston nuorisotyötä ja -politiikkaa koskevan asetuksen (211/2017) 8 §:n mukaisesti.

5. Raportointi

Opetus- ja kulttuuriministeriö seuraa myöntämiensä valtionavustusten käytön tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta sekä avustusten vaikutuksia. Tätä tarkoitusta varten ministeriö voi tehdä avustuksen saajalle kyselyjä myöntämästään avustuksesta.

Osaamiskeskuksen tulee viipymättä ilmoittaa opetus- ja kulttuuriministeriölle suunniteltuun toimintaansa vaikuttavista olennaisista muutoksista. Tarvittaessa näissä tilanteissa käydään opetus- ja kulttuuriministeriön ja osaamiskeskuksen väliset tarkentavat keskustelut.

Osaamiskeskus tekee avustuksen käytöstä selvityksen viimeistään valtionavustuspäätöksessä mainittuna päivänä. Selvitykseen sisältyy sekä tuloksellisuusraportointi että kustannuspaikkakohtainen talousraportointi.

Osaamiskeskus varautuu toimittamaan vuoden 2022 toimintaa koskevan avustushakemuksensa yhteydessä selostuksen koko siihenastisesta osaamiskeskustoiminnastaan. Selostuksen tulee sisältää yhteenveto aikaansaaduista tuloksista. Selostuksen pohjalta opetus- ja kulttuuriministeriö ja osaamiskeskus sopivat tavoiteohjausasiakirjaa koskevasta puolivälitarkastelusta.

6. Tavoiteohjausasiakirjan voimaantulo ja tarkistaminen

Tavoiteohjausasiakirja tulee voimaan opetus- ja kulttuuriministeriön myöntäessä avustuksen nuorisoalan osaamiskeskuksen vuoden 2020 osaamiskeskustoimintaan. Tavoiteohjausasiakirjaa voidaan sen voimassaoloaikana tarkistaa opetus- ja kulttuuriministeriön ja nuorisoalan osaamiskeskuksen yhteisellä päätöksellä.

Allekirjoitukset

Henni Axelin
Johtaja
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Herttaliisa Tuure
Toiminnanjohtaja
Valtakunnallinen Työpajayhdistys ry